

ה"ת 5444/12/23 - מחלקת חקירות מכס ומע"מ חיפה והצפון נגד מוחמד יונס, מוחמד גזמאוי

בית משפט השלום בחדרה

ה"ת 5444-12-23 אגף המכס והמע"מ חקירות חיפה נ' יונס ואח'
תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת רקפת סגל מוהר
מבקשת מחלקת חקירות מכס ומע"מ חיפה והצפון
נגד
משיבים 1. מוחמד יונס
2. מוחמד גזמאוי

החלטה

לפני בקשה ראשונה להארכת תוקף של צווים ותפוסים.

רקע

1. במחלקת חקירות מכס ומע"מ חיפה מתנהלת מזה מספר חודשים חקירה שבמסגרתה חשודים המשיבים ואחרים בביצוע עבירות לפי חוק מע"מ, פקודת מס הכנסה וחוק איסור הלבנת הון.
2. ביום 5.6.23, במסגרת החקירה ובהתאם לצו מס' 10922-06-23 (להלן: "הצו"), נתפס רכב מסוג ב.מ.וו. מ.ר. 907-218-01.
- אין חולק על כך שמדובר ברכב השייך למשיב 1 (להלן: "הרכב")
3. בתאריך 4.12.23, יומיים לפני המועד הצפוי לתום תקופת הצו, הגישה המבקשת את הבקשה שלפני, להארכת תוקפו למשך 6 חודשים נוספים, דהיינו עד ליום 6.6.24.
4. המשיבים מתנגדים לבקשה.

נימוקי הבקשה

5. בבקשתה בכתב והן בדיון שהתקיים בפני ביום 10.12.23, פורטו נימוקי הבקשה כדלקמן:

- א. על פי החשד מדובר במשיבים שבצעו ביחד עם אחרים, עבירות מס ומרמה חמורות, תוך ביצוע פעולות של הלבנת הון, בהיקפים המסתכמים בעשרות מליוני ₪.
- ב. הארכת תוקף הצו לתפיסת הרכב מתבקשת בין השאר לשם חילוטו בשווי רכוש אסור שנעברו בו עבירות של הלבנת הון, היה ויתגבשו התנאים לכך.
- ג. בנוסף לכך, מאחר שמדובר בנכס שערכו יורד ועל מנת לשמר את ערכו, עותרת המבקשת לכך שבית המשפט יורה על מכירתו והפקדת התמורה בקופת בית המשפט, בהתאם לסמכות הנתונה לו מכח הוראת סעיף 38 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש) התשכ"ט-1969.
- ד. בידי המבקשת ממצאים המחזקים את החשדות כנגד המשיבים וכנגד מעורבים נוספים.

תגובת המשיבים

6. בתגובתו בכתב לבקשה, טען ב"כ המשיבים כי מדובר ברכב השייך למשיב 1 מאז שנת 2018 ולכן הוא אינו קשור לחשדות המיוחסים לו בתיק זה, שעניינם באירועים מהשנים 2022-2023.
7. לגופו של עניין טען ב"כ המשיבים כי "התיק לא נחקר בחודשים האחרונים" וכי "לא ברור מכח מה הרכב תפוס", במיוחד לנוכח כך שתפיסת הרכב התבקשה מכח סעיף 111 לחוק מע"מ ולכן "מקור התפיסה על פי הצו הוא בעייתי".
8. בנסיבות אלה, לאור הזמן שחלף מאז התפיסה וקצב ההתקדמות האיטי של החקירה, ניתן להסתפק ברישום עיקול על הרכב, כך שבעליו לא יינזק מהמשך החזקתו באופן שבו הוחזק עד כה.

התייחסות המבקשת לטענות ב"כ המשיבים

9. בהתייחסותם לטענות ב"כ המשיבים, טענו נציגי המבקשת כי:

א. מדובר בחקירה המתנהלת ע"י מחלקת חקירות מכס ומע"מ חיפה והצפון בשיתוף עם חקירות מס הכנסה בחיפה, משטרת ישראל - ימ"ר חוף וגופי חקירה נוספים.

ב. הבקשה להארכת תוקף הצו הוגשה ברגע האחרון, בעיקר בשל המצב הבטחוני השורר במדינת ישראל בימים אלה והעובדה שראש צוות החקירה מגויס למילואים, הגם שהחקירה עצמה נמשכת (ר' **סיכום הביניים, הדו"ח הסודי, חקירת אחד החשודים בפרשה ורשימת פעולות החקירה הנדרשות - במ/1-5/2023**).

ג. מאחר שבחקירה של עבירות לפי חוק הלבנת הון עסקינן, אזי מדובר ב"חילוט בשווי" ולכן המועד בו נרכש הרכב, אינו רלבנטי (ר' בש"פ 6817/07 **מדינת ישראל נ' סיטבון ואח'** ובש"פ 1359/17 **מדינת ישראל נ' ברוך**).

דין והכרעה

10. לאחר שנתתי דעתי לנימוקי הבקשה, טענות ב"כ המשיבים והתמונה העולה מן החומרים שהועברו לעיוני ע"י נציגי המבקשת, נחה דעתי כי העבירות העומדות בבסיס החשדות המיוחסים למשיבים חמורות הן והיקפן אכן גדול מאוד. העבירות נושא החשדות כלפי המשיבים הן עבירות פליליות של קיזוז והפצת חשבונות פיקטיביות, בין השאר באמצעות הקמת חברות קש פיקטיביות, תוך ביצוע עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון.

11. סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון נועד לאפשר חילוט רכוש של נאשם בבוא העת, ללא צורך במעקב מדוקדק אחר מקורו, בהעדר צורך שיהא לו קשר לביצוע העבירה ובלבד שיהיה שווה ערך לרכוש הקשור בעבירה. מדובר בחילוט ב"שווי" שמטרתו היא לאיין את הרווח הכספי המהווה מניע מרכזי לביצוע העבירות, תוך לחימה עקיפה בעבירות המקור שהלבנת ההון נועדה להסתיר (ר' בש"פ 1359/17 **מדינת ישראל נ' ברוך והפניות שם**).

12. על פי הפסיקה, כאשר בית המשפט דן בבקשה להארכת החזקה בחפץ תפוס, עליו לאזן נכונה בין קניין הפרט לבין צרכי הציבור. עוד נקבע בפסיקה כי תפיסה יכולה להתבצע לצורך מספר תכליות - מניעתית, ראייתית או לתכלית של חילוט (ר' רע"פ 7600/08 **אברם נ' מדינת ישראל**).

13. **משהיקף החשדות הובהר לי וערך הרכב התפוס שאין מחלוקת כי שייך למשיב 1 נראה פחות מזה, אזי מסקנתי היא כי דין הבקשה להארכת תוקף הצו ב- 180 ימים נוספים, להתקבל.**

14. עם זאת אעיר כי על המבקשת להתקדם בחקירה. מסמכי החקירה האחרונים שהונחו בפני הם מסוף חודש ספטמבר 2023 וגם אם אפשר להבין ואף לקבל את עצירת החקירה או האטת הקצב שלה מאז ארועי 7.10.23

והמלחמה שנפתחה בעקבותיהם, קשה יהיה לקבל את האפשרות של הפסקתה עד לסיום המלחמה, אשר סופה אינו נראה לעין בשלב זה. לעניות דעתי, על היחידה החוקרת למנות מחליף זמני לראש צוות החקירה שנמסר לי כי נמצא בשירות מילואים ממושך, ולעשות את כל לאל ידה, על מנת שלא לזנוח חקירת חשדות כה חמורים התלויים ועומדים כנגד המשיבים ואחרים נוספים.

15. במצב הדברים המתואר לעיל ובהתחשב בשלב בו מצויה החקירה, אני סבורה כי טרם הגיעה העת להורות על מכירת הרכב והפקדת תמורתו בקופת המדינה מחד גיסא, וגם לא על שחרורו בתנאים מאידך גיסא. בהקשר זה אזכיר כי כפי שכבר נפסק, **"על המידתיות לקבל ביטויה גם במתן עדיפות לסיום החקירה ולהגשת כתב אישום... על חוקרי עבירות הלבנת הון לתת דעתם גם לעניין הזמן. עניין זה אף עשוי להיות שיקול בהחלטת בית המשפט..."** (ר' בעניין ברוך הנ"ל).

סוף דבר - אני מורה כי תוקף הצו לתפיסת הרכב יוארך ב- 180 ימים נוספים.

על המבקשת להחזיק את הרכב בתנאים הולמים כנדרש לצורך שמירה על ערכו ועל מנת שלא יינזק.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים ותסגור את התיק.

החומרים אותם מסרה המבקשת לעיוני לצורך מתן ההחלטה, יוחזרו לה באמצעות העוזרת המשפטית שלי, החל מיום 14.1.24 בו אמצא בבית המשפט.

ניתנה היום, כ"ז טבת תשפ"ד, 08 ינואר 2024, בהעדר הצדדים.